

Gadskārtu ieražu aktualizācija

1. Uzraksti, kurus latviešu ģimenes godus un gadskārtu ieražas tu zini!

- Pārrunājiet klasē, kad un kāpēc tās svin!
- Uzraksti, kādas dziesmas tu atceries par šiem svētkiem!

Latviešu ģimenes godi

Gadskārtu ieražas

1.2. Izlasi tautasdziesmu tekstus! Padomā, kādiem godiem pieder šīs tautasdziesmas!

Analizē mūzikas formu (periods, teikums, frāze, motīvs)! Izdziediet dziesmas!

1. Mi-ķe-li-tis, šurp nāk-da-mis, ī-sus svār-kus šū-di-nā-ja,
Mi-ķe-li-tis, šurp nāk-da-mis, ī-sus svār-kus šū-di-nāj'.

2. Dievs, dod rudzus malzītei,
Kviešus clema kukuļiem.
3. Kviešus clema kukuļiem,
Auzas tautu kumeļiem.

1. Ne-tī-ša-mi es ie-gā-ju, es ie-gāj'
mi-lās Māras is-ta-bā-i, is-ta-bā-i.

2. Miļās Māras istabāi
Trejdeviņi sūpuliši.
3. Kad es vienu pašūpoju,
Visi līdzī loctjās.

Zēns pajēma līgaviņu

Veronika Porziņģe un Suiņa sievas dziedāja 1980. gadā

Zēns pa-jē-ma lī-ga-vi-ņu, ma-zu, mel-lu kā bam-māl. Nu tik tā, tai-da ri-tam
ja tik tā. Ma-zu, mel-lu kā bam-bāl.

Ģimenes godi

2. Izlasi ziņu un pārrunā ar klasesbiedru, kas ir “nemateriālais kultūras mantojums” un kāda ir tā vērtība! Kāpēc ģimenes godi ir svarīgi tautas identitātes saglabāšanā? (Ja nepieciešams, sameklē viedtālrunī vārda “identitāte” skaidrojumu interneta vārdnīcā tezaurs.lv/!)

Ģimenes godi ir **nemateriālā kultūras mantojuma vērtības**, kam ir svarīga nozīme tautas un nācijas identitātes saglabāšanā. Pie ģimenes godiem pieder kristības, kāzas un bēres. **Tradīcijām bagātākais notikums cilvēka mūžā ir kāzas.** Kāzu tradīcijas laika gaitā ir mainījušās, arī dažādos novados tās ir bijušas un ir atšķirīgas.

2.1. Pāru darbs. Izvēlieties kādu ģimenes godu, sameklējiet viedtālrunī un izlasiet informāciju par to! Ierakstiet tabulā būtiskāko!

Kristības	Precības	Bēres (bedības)

2.2. Klase sadalās trijās grupās – visi, kuri meklēja informāciju par konkrēto ģimenes godu, apvienojas vienā grupā un salīdzina, kas ir būtiskākais šajā ģimenes godā. Papildina iegūto informāciju, piemēram, kādi vēl rituāli ģimenes gados tika veikti? Kādus mūzikas instrumentus spēlēja? Kādas dziesmas dziedāja? Kādas ir svētku mielasta raksturīgākās iezīmes u. c.?

2.3. Apspriediet grupās idejas par to, kā šo informāciju par ģimenes godiem varētu parādīt citiem! Izsveriet, ko no pierakstītā varēsiet parādīt skolotāja noteiktajā laika posmā! Sadaliet lomas stāstījumam, parūpējieties, lai katrs no grupas dalībniekiem būtu iesaistīts! Padomājiet, kā ar esošajiem resursiem klasē varētu labāk ilustrēt stāstu (atraktīvs plakāts, priekšmeti, apģērbs, tautasdziesma, kāds instruments u. tml.)!

2.4. Katra grupa iepazīstina pārējās grupas ar savu stāstījumu! Pēc stāstījuma klausītāji pie konkrētā ģimenes goda ieraksta, ko būtisku viņi uzzināja!